

Europejski Rok Kolei

Ogólnopolskie Forum Kolejowe - „Nowy wizerunek Kolei”

28 kwietnia 2021

Dlaczego CPK?

ZA BUDOWĄ CPK
PRZEMAWIAJĄ
UWARUNKOWANIA
GEOGRAFICZNE,
MAKROEKONOMICZNE
I GOSPODARCZE.

UWARUNKOWANIA ROZWOJU LOTNICTWA W POLSCE

- Rozwój ruchu lotniczego opartego na hubach (system węzłowy) może znacząco przyczynić się do wzrostu gospodarczego Polski. Badania przeprowadzone na rzecz tworzenia koncepcji CPK wskazują, że wzrost connectivity (dostępność transportu lotniczego) o 10 punktów procentowych skutkuje wzrostem PKB per capita o dodatkowe 0,5 punktu procentowego.
- Obecnie istnieje niedobór dużych węzłów przesiadkowych w Europie Środkowo-Wschodniej, co znacząco ogranicza potencjał rozwoju rynku lotniczego w całym regionie.
- W przypadku Polski wskaźnik dostępności komunikacji lotniczej jest o 77 punktów procentowych niższy od średniej dla 15 krajów „starej” UE i o 27 punktów procentowych niższy od średniej dla regionu krajów Europy Środkowo-Wschodniej.
- Warszawskie Okęcie nie jest w stanie sprostać wymaganiom rosnącego rynku lotniczego - jego przepustowość jest już teraz na wyczerpaniu, podlegając jednocześnie nieusuwalnym ograniczeniom rozwojowym (fizyczny brak możliwości rozbudowy lotniska).

UWARUNKOWANIA ROZWOJU KOLEI W POLSCE

- Ze względów historycznych w Polsce brak jest węzłowego systemu sieci kolejowej, bez którego organizacja sprawnego systemu transportu jest znacząco utrudniona. Skutkiem tego średnioroczna liczba podróży koleją per capita w Polsce wynosi mniej niż 7, podczas gdy w Czechach jest to 17, Niemczech 32, Szwajcarii 71, a w Japonii ponad 100.
- Około sto polskich miast o populacji powyżej 10.000 mieszkańców (łącznie 2,1 mln osób) nie posiada dostępu do transportu kolejowego, podczas gdy w Czechach jest tylko jedno takie miasto, na Słowacji 8, na Węgrzech 6, w Austrii 5.
- Wykluczenie w transporcie kolejowym dotyczy głównych obszarów turystycznych w Polsce, jak Mazury, Pomorze Środkowe, Pojezierze Pomorskie, Sudety, Bieszczady, Zamojszczyzna.

2017

Przyjęcie Koncepcji CPK

- Powołanie Pełnomocnika Rządu ds. Centralnego Portu Komunikacyjnego
- Zaakceptowanie przez Prezesa Rady Ministrów Koncepcji przygotowania i realizacji inwestycji CPK

2018

Ustawa o CPK, Utworzenie Spółki CPK

- Ustawa o Centralnym Porcie Komunikacyjnym, w tym zasady i warunki dla budowy portu lotniczego oraz infrastruktury wspierającej
- Utworzenie Spółki Celowej, odpowiedzialnej za budowę portu lotniczego
- Wpisanie CPK w strategiczne dokumenty regulacyjne

2019

Pozyskanie kapitału, rozpoczęcie prac

- Spółka CPK otrzymała kapitał 300 milionów PLN na wstępną fazę organizacyjną
- Rozpoczęcie opracowania Strategicznego Studium Lokalizacyjnego (SSL)
- Określenie wymogów dla budowy lotniska dla Master Plannera
- Mobilizacja spółki (organizacyjna i kadrowa)

2020

- Konsultacje społeczne SSL obejmujące inwestycje lotniskowe, kolejowe i drogowe
- Przyjęcie przez Radę Ministrów Programu Inwestycyjnego CPK - Etap I (Plan Wieloletni) oraz zapewnienie finansowania projektu do 2023
- Proces wyboru Doradcy Strategicznego, Master Plannera, Integratora, oraz Doradcy ds. Środowiska i Badań Terenowych
- Podpisanie umów o współpracy m. in. z PGE

2021

- Uruchomienie współpracy z Doradcą Strategicznym (Incheon)
- Rozpoczęcie procesu wykupu gruntów (Program Dobrowolnych Nabyć)
- Master plan - Etap I
- Kontynuacja prac nad Strategią Rozwoju Regionu
- Przyjęcie zarządzeniem Pełnomocnika Rządu Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji CPK
- Projektowanie tras kolejowych
- Projekt Partnerstwa strategicznego Polska-Korea Płd
- Inauguracja Strategicznej Agencji Badawczej

Aspiracje podprogramów

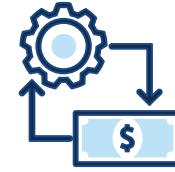
PODPROGRAM LOTNISKOWY

Główny hub lotniskowy dla Europy środkowo-wschodniej oraz przesiadkowa stacja kolejowa dla Polski

PODPROGRAM KOLEJOWY

Nowy ogólnokrajowy system transportu pasażerskiego oparty o szybkie połączenia kolejowe.

PODPROGRAM AEROTROPOLIS I ROZWÓJ

Obszar zrównoważonego rozwoju przestrzenno-gospodarczo-społecznego.

PODPROGRAM NIERUCHOMOŚCI

Pozyskany i odpowiednio zarządzany zasób nieruchomości w ramach Regionu CPK.

Założenia podprogramów

- 45+ milionów pasażerów
- 400k+ operacji rocznie
- 4-5 pkt Skytrax
- Airport City Core
- Cargo City Core

- 1789 km
- 3 etapy
- 12 ciągów, w tym 10 w układzie piasta i szprychy

- Strategia gospodarcza oraz modele biznesowe dla realizacji inwestycji
- Zapewnienie mediów, paliwa, connectivity
- Inwestycje taborowe
- Strategiczna Agenda Badawcza
- Przyjęte plany zagospodarowania przestrzennego

- Ok. 30 km² pod planowane lotnisko
- Zasób, na potrzeby rozwoju gospodarczego aerotropolis

„DNA” CPK

Ściste powiązanie CPK z europejską strategią TEN-T

CPK jako potencjalna brama do Europy Środkowo-Wschodniej

TEN-T¹ główne cele strategii

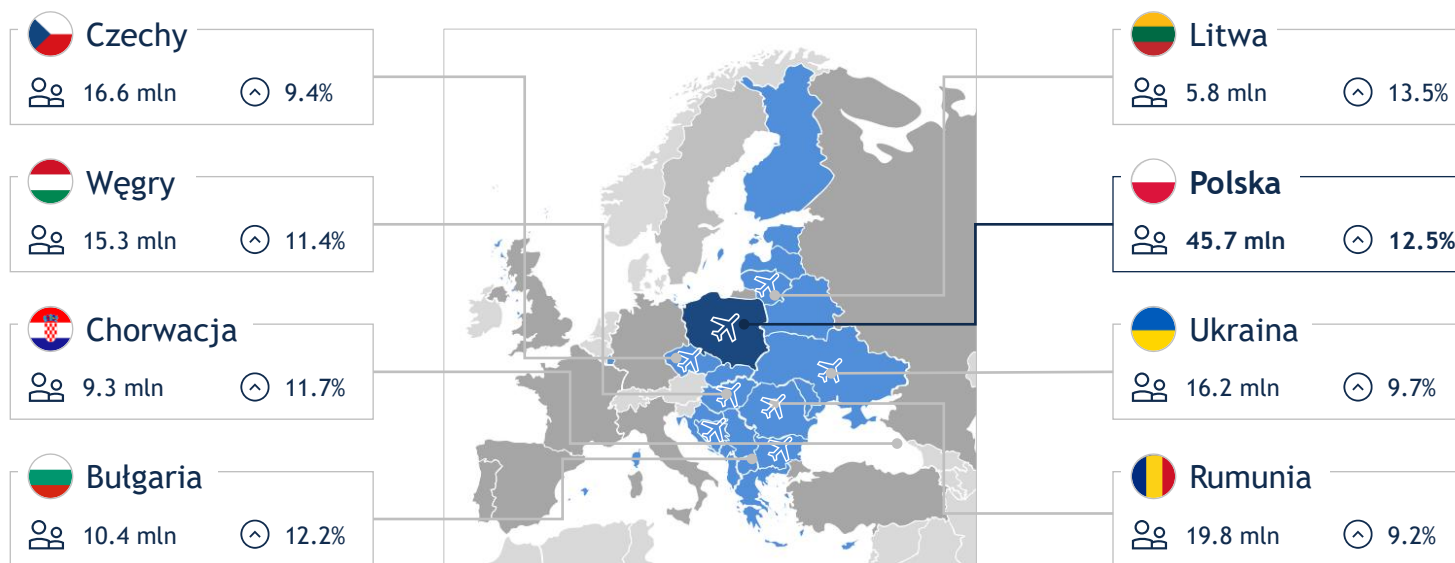
- Zapewnienie spójności terytorialnej UE i usprawnienie swobodnego przepływu osób i towarów
- Zapewnienie integracji różnych środków transportu
- Uzupełnienie brakujących ogniw i wyeliminowanie tzw. wąskich gardel w transporcie

CPK wpisuje się w strategię TEN-T

- Ma służyć jako hub dla 180 mln obywateli Europy Środkowo-Wschodniej
- Połączy ze sobą sieć drogową, kolejową i sieć tras lotniczych
- Uzupełni brakujące ogniwa w sieci kolejowej UE i zwiększy przepustowość w kolejowym i lotniczym transporcie pas.

CPK wypełni lukę transportową w regionie i stanie się kluczowym lotniskiem dla całej Europy Środkowo-Wschodniej

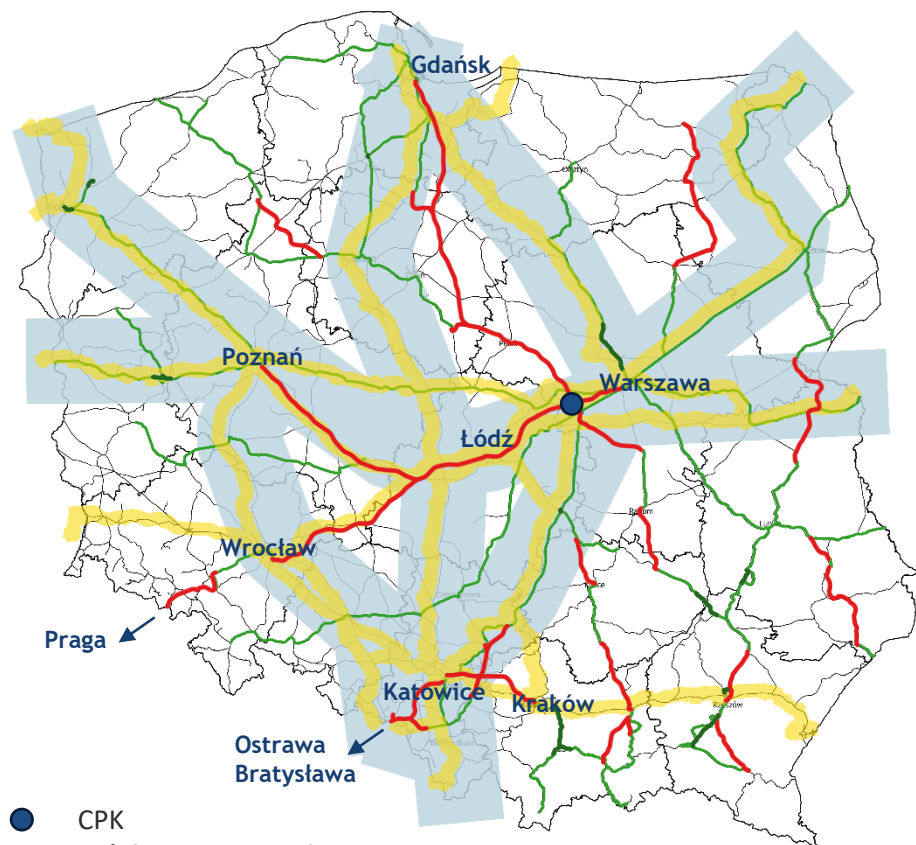
👤 Liczba pasażerów w 2018 roku (mln) ⬆️ Średnioroczne tempo wzrostu ruchu pasażerskiego mierzone liczbą pasażerów w latach 2010-2018

1. TEN-T: transeuropejska sieć transportowa
Źródło: Komunikaty prasowe, plany infrastrukturalne i inwestycyjne UE

CPK - sieć bazowa TEN-T

Korytarz Morze Bałtyckie - Morze Adriatyckie

Korytarz Morze Północne - Morze Bałtyckie

- CPK
- Kolejowe Inwestycje Towarzyszące:**
- nowe odcinki linii kolejowych, inwestor: CPK Sp. z o.o.
- nowe odcinki linii kolejowych, inwestor: PKP PLK S.A.
- istniejące odcinki PKP PLK S.A., w tym przewidywane do modernizacji
- odcinki sieci bazowej TEN-T
- korytarze sieci bazowej TEN-T (Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie i Morze Północne – Morze Bałtyckie)
- inne istniejące linie kolejowe

Przebiegi nowych odcinków linii kolejowych oraz lokalizacja CPK mają charakter orientacyjny

Mapa przedstawia stan zgodny z **obowiązującym rozporządzeniem dot. CEF (1316/2013)**

Odcinki korytarzy sieci bazowej TEN-T związane z inwestycjami CPK ujęte w projekcie rozporządzenia CEF dla perspektywy 2021-2027:

- Korytarz Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie

Odcinek transgraniczny:

Katowice/Opole – Ostrava – Brno

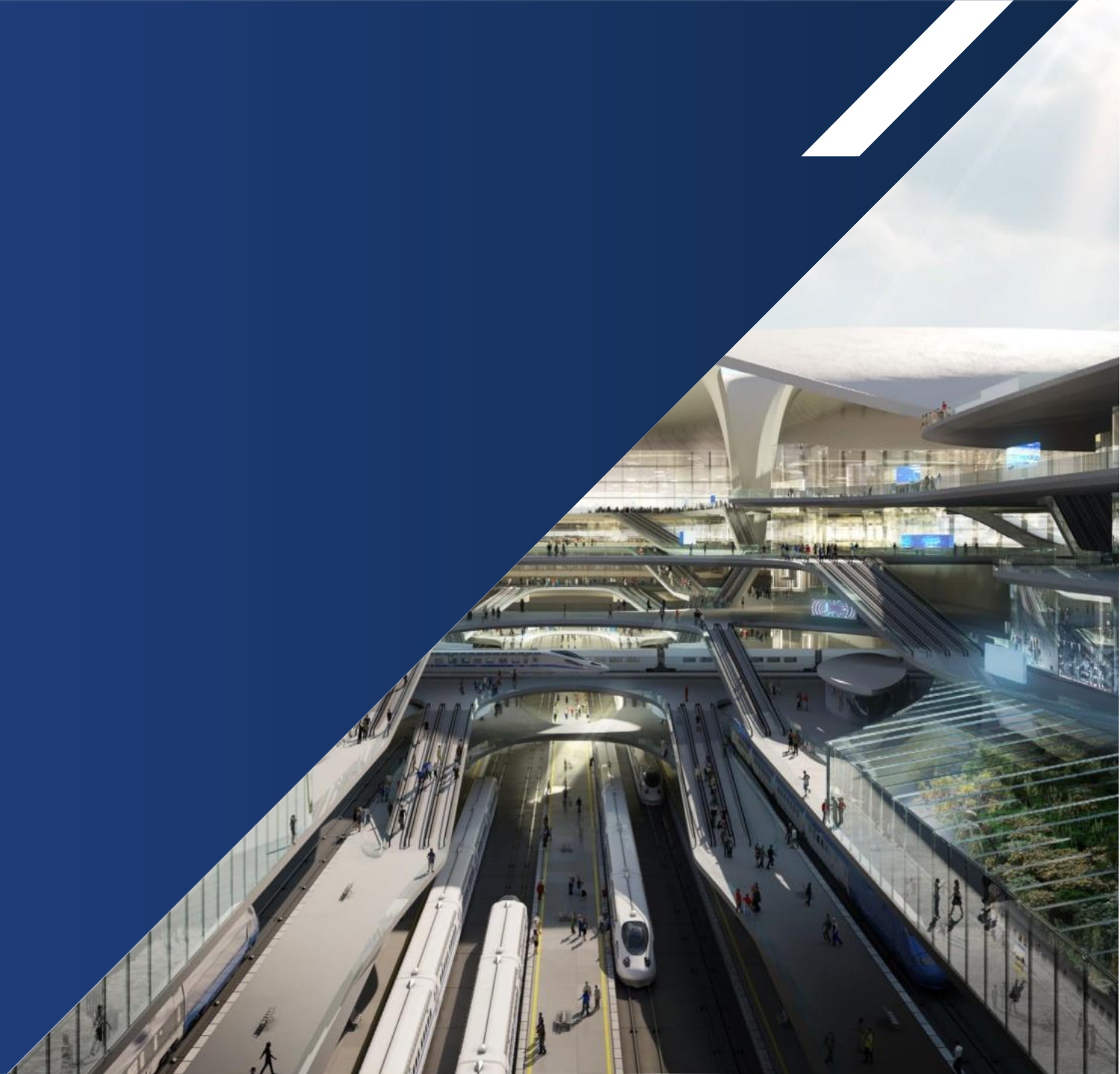
- Korytarz Morze Północne – Morze Bałtyckie

Brakujące połączenie:

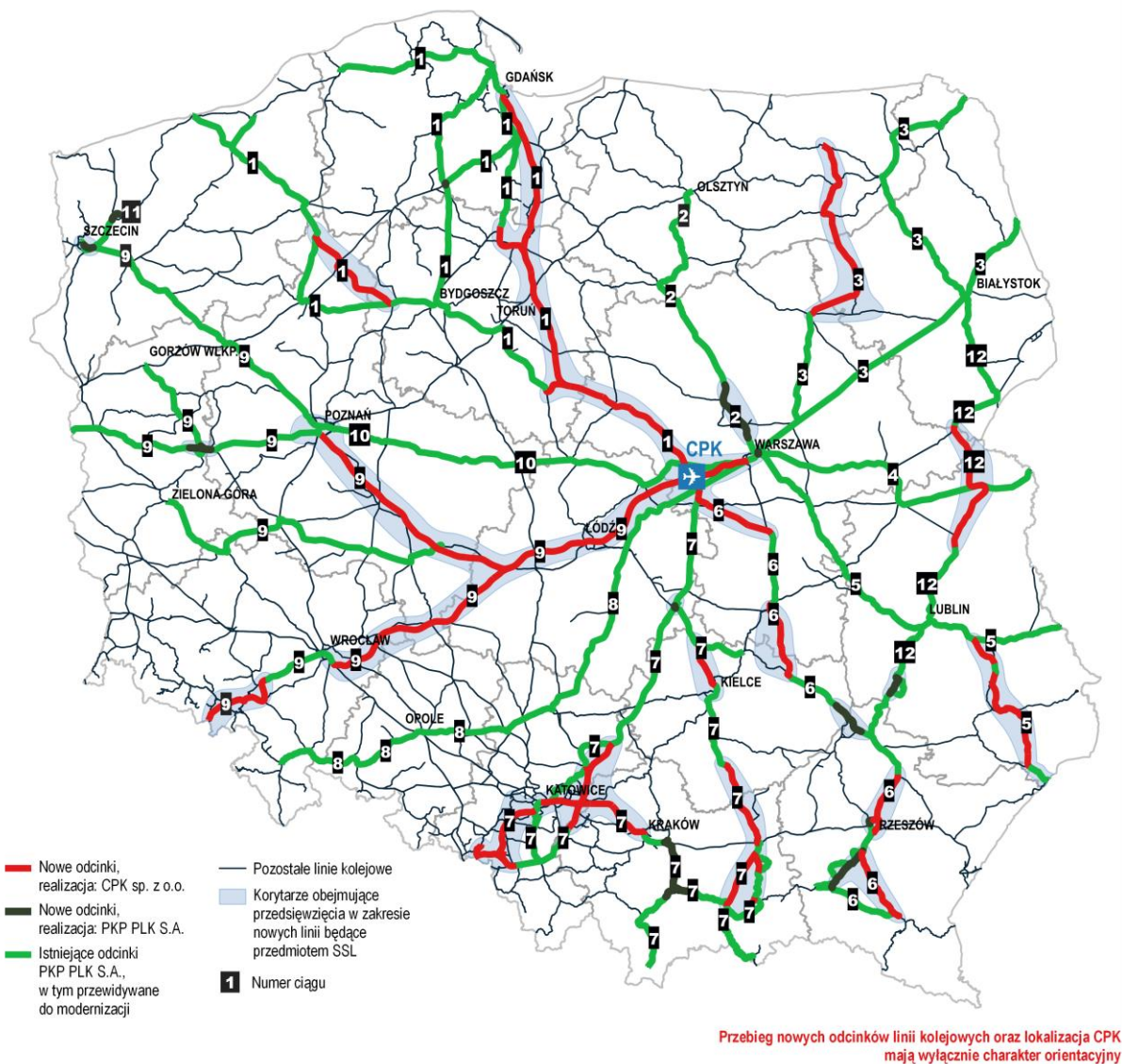
Warszawa – Poznań/Wrocław, w tym połączenia do planowanego Centralnego Portu Komunikacyjnego

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY
—
SOLIDARITY TRANSPORT HUB
POLAND

Podprogram kolejowy

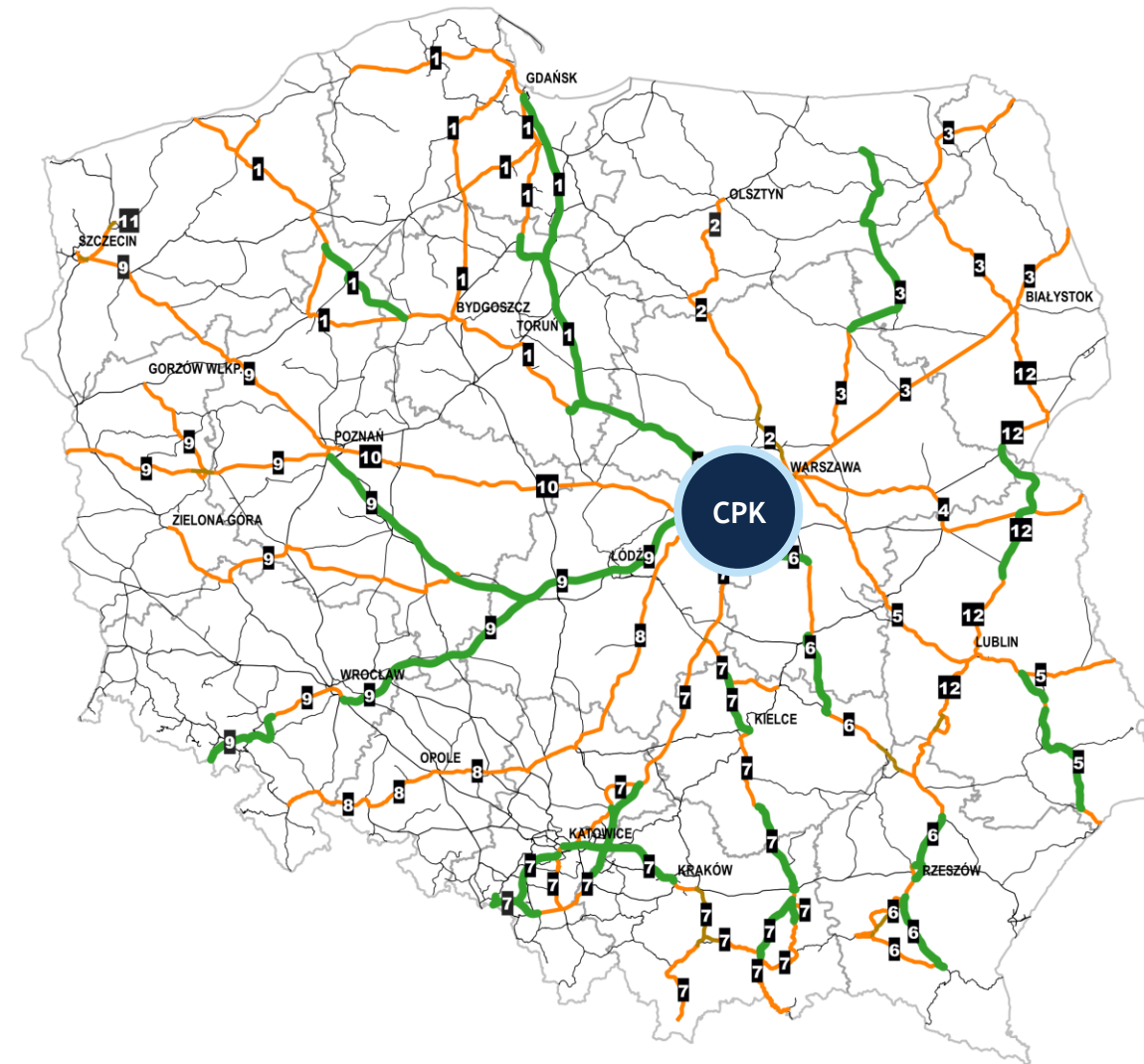
Geneza budowy sieci kolejowej CPK

- › Poprawa skomunikowania - najważniejsze miasta Polski będą połączone z węzłem CPK w czasie przejazdu docelowo nie dłuższym niż ok. 2,5 godziny
- › Redukcja obszarów wykluczenia komunikacyjnego i poprawa dostępności obszarów osiągalnych dotychczas głównie za pomocą transportu drogowego
- › Połączenie systemu CPK z systemami kolejowymi państw ościennych zapewniające integrację z głównymi ośrodkami gospodarczymi Europy środkowo-wschodniej, takimi jak Wiedeń, Praga, Bratysława czy Budapeszt
- › Obsługa nowego systemu kolejowego dostosowanymi do poszczególnych potrzeb transportowych

- › Ok. 1 800 kilometrów nowych linii kolejowych.
- › System oparty na układzie „piasta i szprychy”, z 10 ciągami zapewniającymi dojazd do CPK ze wszystkich regionów kraju.
- › Istotną część systemu będą stanowiły linie KDP:
  - › prędkość konstrukcyjna linii kolejowych ≤ 350 km/h,
  - › prędkość maksymalna po oddaniu do eksploatacji ≤ 250 km/h,
  - › elektryfikacja 25kV AC lub 3kV DC,
  - › stacje pasażerskie co 25-100 km,
  - › możliwy ruch towarowy i regionalny na wybranych odcinkach.
- › Obecnie na etapie planowania, obejmującego prace przygotowawcze i analityczne.
- › Rozpoczęcie budowy pierwszych odcinków planowane jest na 2023 rok.

— Other existing railway lines
1 Corridor number

INWESTYCJE KOLEJOWE 2020–2034

1789 KM

DŁUGOŚĆ LINII KOLEJOWYCH,
KTÓRA MA ZOSTAĆ WYBUDOWANA
W RAMACH PROGRAMU CPK

— linie kolejowe, które zostaną
wybudowane przez CPK

— planowane modernizacje
i budowy PKP PLK

① numer szprychy

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY
—
SOLIDARITY TRANSPORT HUB
POLAND

INWESTYCJE KOLEJOWE 2023

0 km
zrealizowane

531 km
w trakcie robót budowlanych

1258 km
w trakcie prac przygotowawczych

0 km
planowane

INWESTYCJE KOLEJOWE 2027

531 km
zrealizowane

456 km
w trakcie robót budowlanych

802 km
w trakcie prac przygotowawczych

0 km
planowane

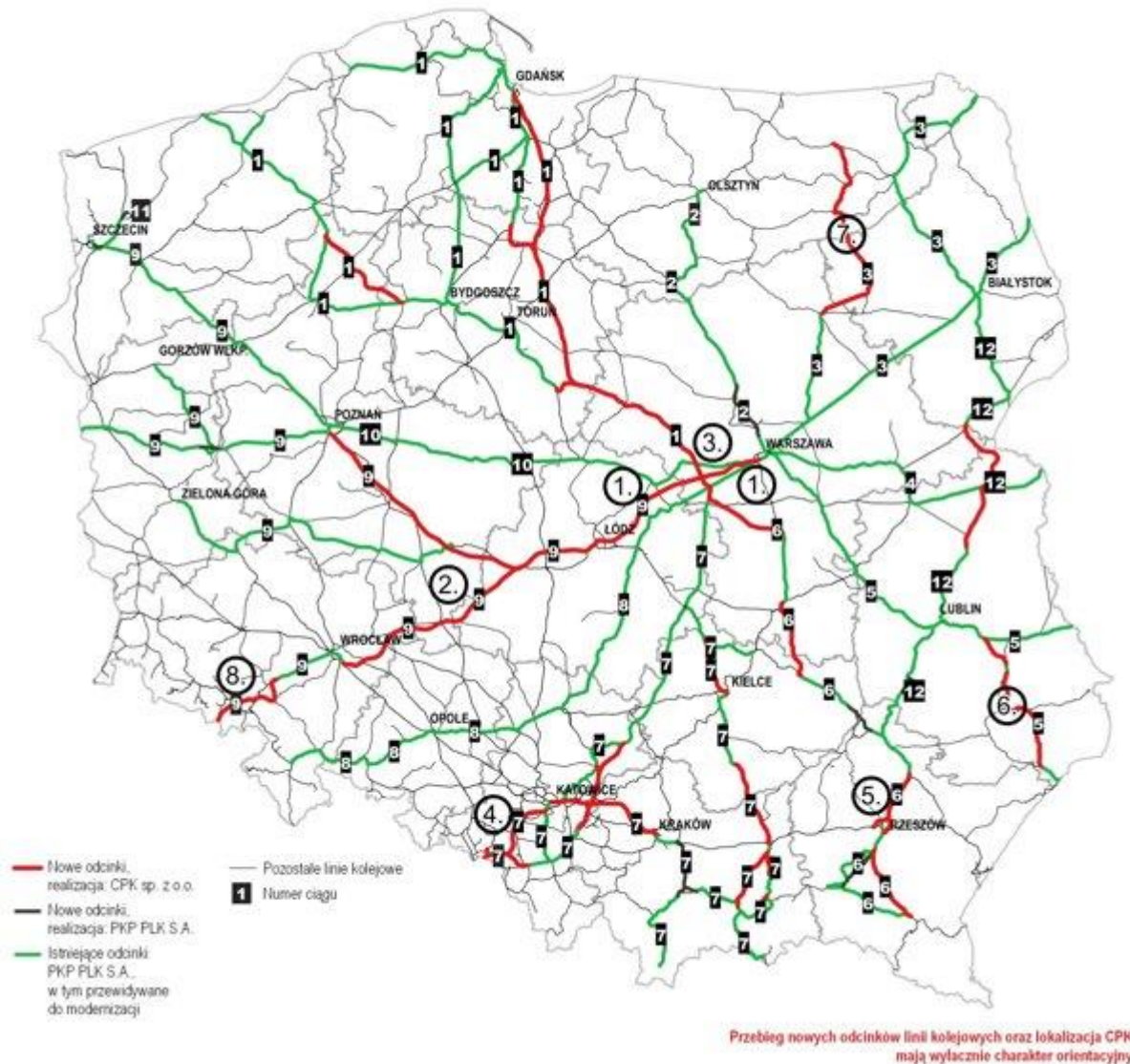
Uruchomione Inwentaryzacje przyrodnicze oraz STEŚ dla projektów liniowych CPK

Podział STEŚ na odcinki – prace w roku 2020:

- › 1. Warszawa – Łódź
- › 2. Łódź – Wrocław
- › 3. Węzeł CPK
- › 4. Katowice – Ostrawa (CEF)
- › 5. Łętownia – Rzeszów
- › 6. Trawniki – Zamość – Bełzec
- › 7. Ostrołęka – Łomża – Giżycko
- › 8. Żarów – Granica Państwa

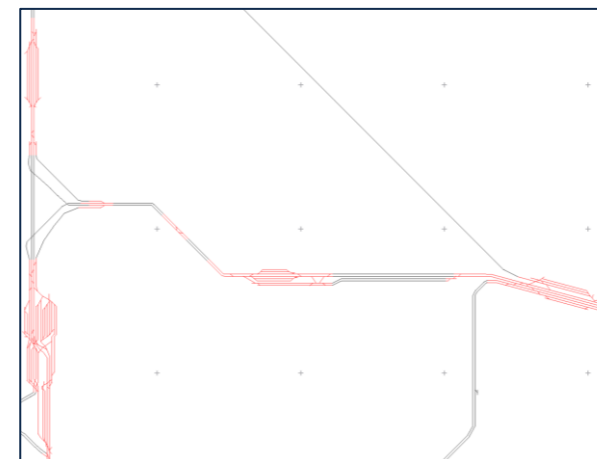
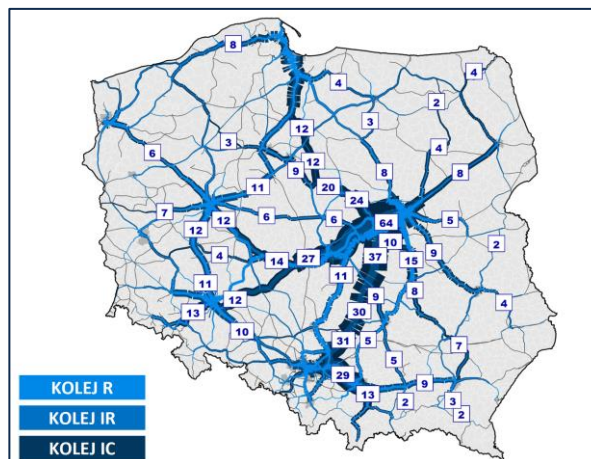
W roku 2021 rozpoczną się STEŚ dla kolejnych projektów CPK.

STEŚ: Studium Techniczno – Ekonomiczno – Środowiskowe

Zaawansowane narzędzia informatyczne - dobre przygotowanie inwestycji

	Pasażerski Model Transportowy	Modele mikrosymulacyjno-analityczne
Narzędzie	Cyfrowy model sieci transportowej kraju	Cyfrowe modele sieci kolejowej obszaru inwestycji
Szczegółowość	Odwzorowanie infrastruktury transportowej na niezbędnym poziomie szczegółowości	Odwzorowanie infrastruktury kolejowej na wysokim poziomie szczegółowości
Rezultat	Prognoza liczby pasażerów i pojazdów na poszczególnych odcinkach sieci z uwzględnieniem uproszczonych obliczeń czasu jazdy	Symulacja rzeczywistego ruchu kolejowego na zamodelowanej sieci z uwzględnieniem szczegółowych obliczeń czasu jazdy
Cel działania	Optymalny wybór trasowania linii kolejowej (przebieg linii, obsługa podróżnych)	Optymalny wybór układu linii kolejowej (lokalizacja stacji, liczba torów)

Pasażerski Model Transportowy

Precyzyjne i aktualne dane transportowe

Horyzonty czasowe

2015
2017
2019
2025
2028
2030
2035
2040
2050
2060

Sieć kolejowa

Sieć drogowa zgodnie z PBDK

Rozkłady jazdy kolejowe:

- dalekobieżne,
- regionalne,
- regionalne ekspresy – na podstawie wniosków z regionalnych konsultacji strategicznych

Rozkłady jazdy autobusowe

Prognozy lotnicze

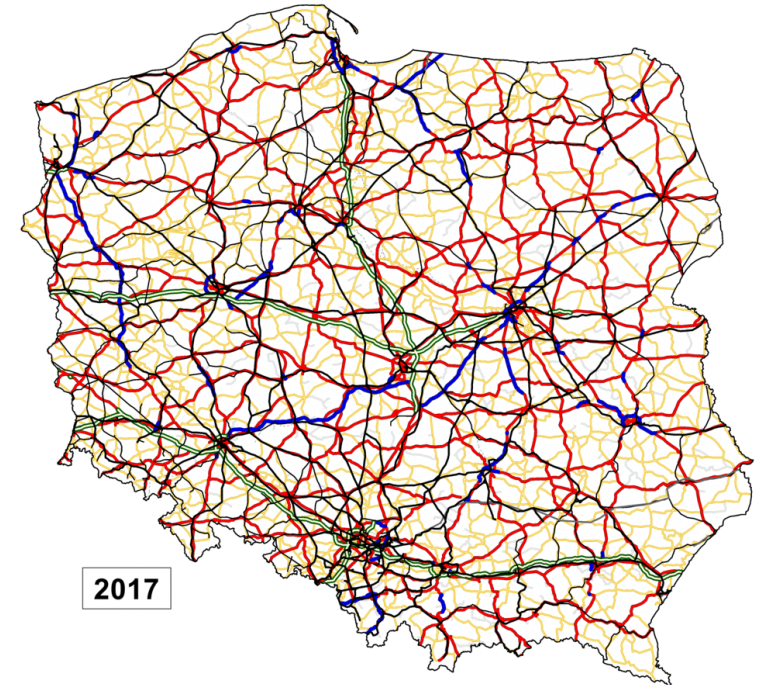
Siatka połączeń lotniczych

Zmienne objaśniające

np. demografia, PKB, wskaźnik motoryzacji, powierzchnie biurowe, powierzchnie noclegowe

Sieć kolejowa – horyzont docelowy
– po roku 2035

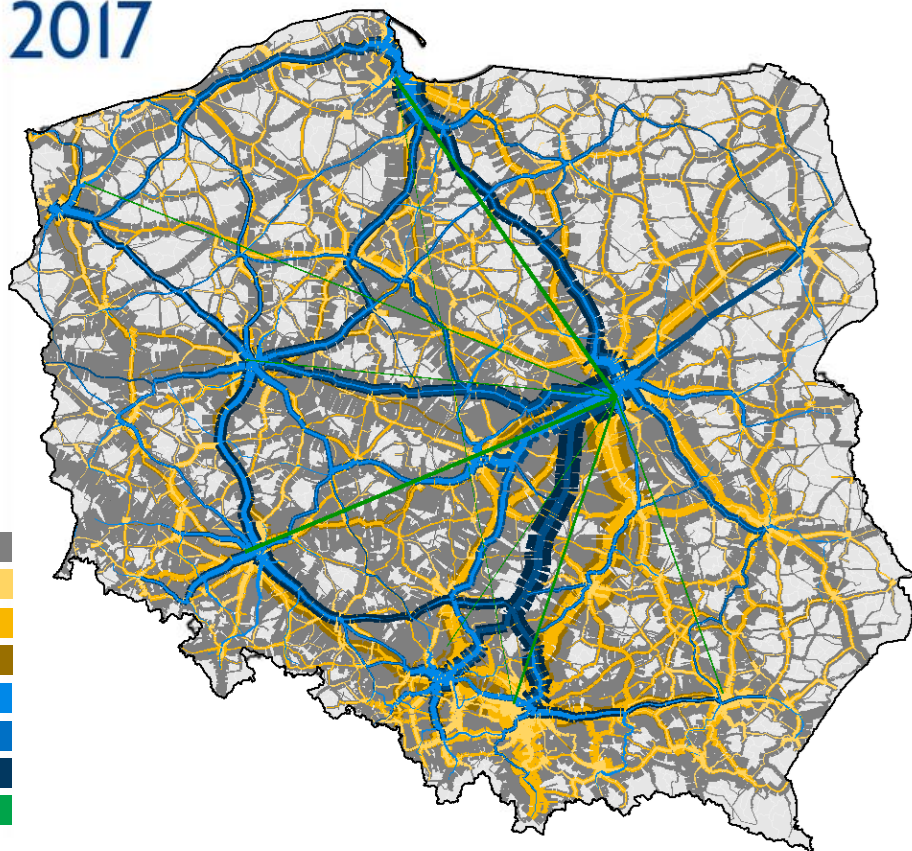
2017

Pełna sieć transportowa – horyzonty prognozy

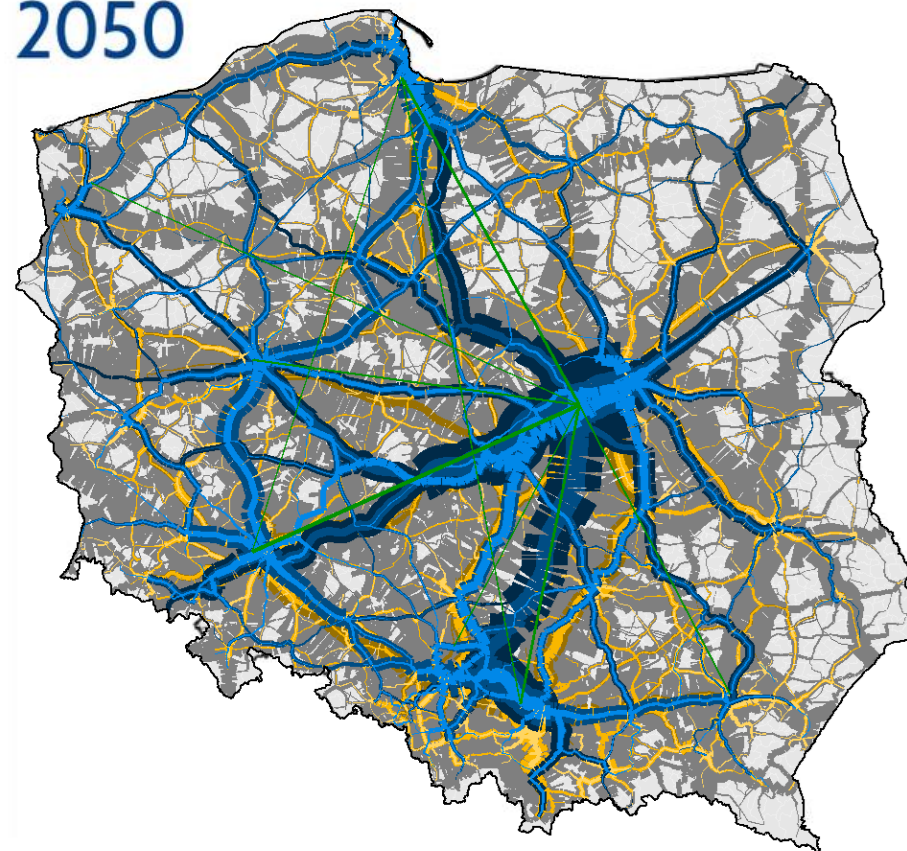
Pasażerski Model Transportowy

Wyniki prognozy ruchu

2017

2050

- Model jest narzędziem do wykonywania wielogałęziowych prognoz ruchu uwzględniających konkurencyjność środków transportu
- Wyniki obejmują liczbę pasażerów na poszczególnych liniach kolejowych, natężenie ruchu pojazdów na drogach, liczbę pasażerów komunikacji autobusowej oraz przepływy pasażerów w krajowym transporcie lotniczym
- Model jest udostępniany zainteresowanym podmiotom
- Więcej informacji: <https://www.cpk.pl/pl/inwestycja/kolej/pasazerski-model-transportowy>

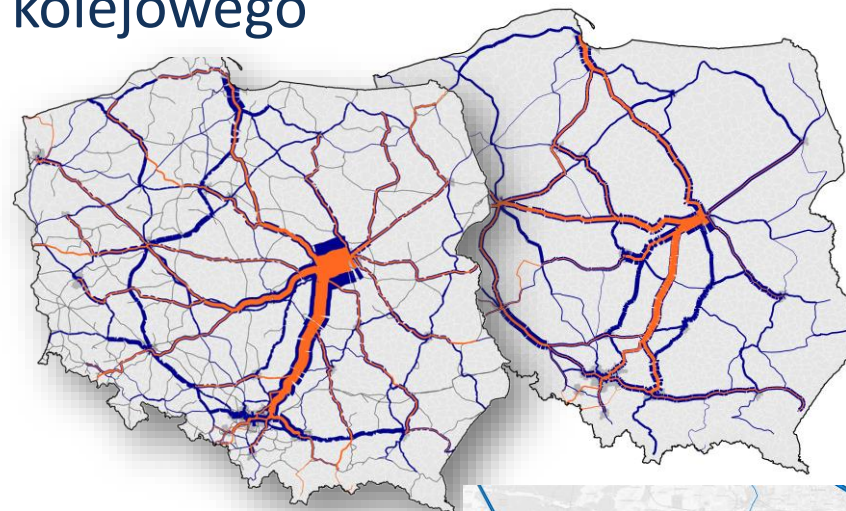
Wybrane zastosowania Pasażerskiego Modelu Transportowego na potrzeby podprogramu kolejowego

Pasażerski Model Transportowy

Sieciowa prognoza ruchu

Ze szczególnym uwzględnieniem transportu kolejowego, dla kilku wariantów rozkładów jazdy

Prognozy na potrzeby SW – siłami własnymi

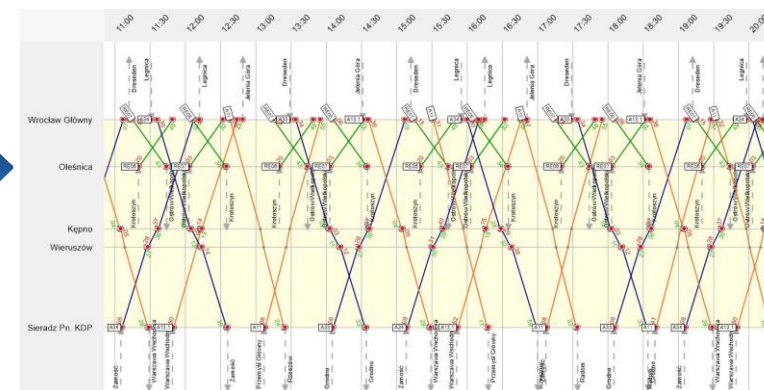
Wykorzystano model w praktyce dla potrzeb projektu CEF Katowice – Ostrawa
Trwają analizy w ramach STEŚ dla kolejnych projektów

Analiza energetyczna

Eksport danych
skoordynowane rozkłady jazdy na poszczególnych ciągach, łącznie z pociągami towarowymi

Zasilanie kolei dużych prędkości

- › Punktem poboru zasilania na potrzeby ruchu kolejowego jest podstacja trakcyjna, pozostająca po stronie zarządcy infrastruktury kolejowej.
- › W toku analiz wyznaczono lokalizacje poszczególnych podstacji trakcyjnych, zapewniających odpowiednie zasilanie dla planowanego ruchu kolejowego.
  - › przy zasilaniu 2x25 kV AC podstacje trakcyjne co ok. 80 km
  - › przy zasilaniu 3 kV DC na potrzeby dużych prędkości - co 10-12 km.
- › W przypadku linii zasilanych 3 kV DC optymalne zasilanie podstacji trakcyjnych z sieci 110 kV.
- › W przypadku linii 2x25 kV AC o parametrach KDP - wskazane zasilanie z sieci NN (PSE), choć pod pewnymi warunkami możliwe jest także skorzystanie z sieci 110 kV.
- › PSE aktywnie uczestniczy w konsultacjach przygotowywanego opracowania dot. Koncepcji zasilania.

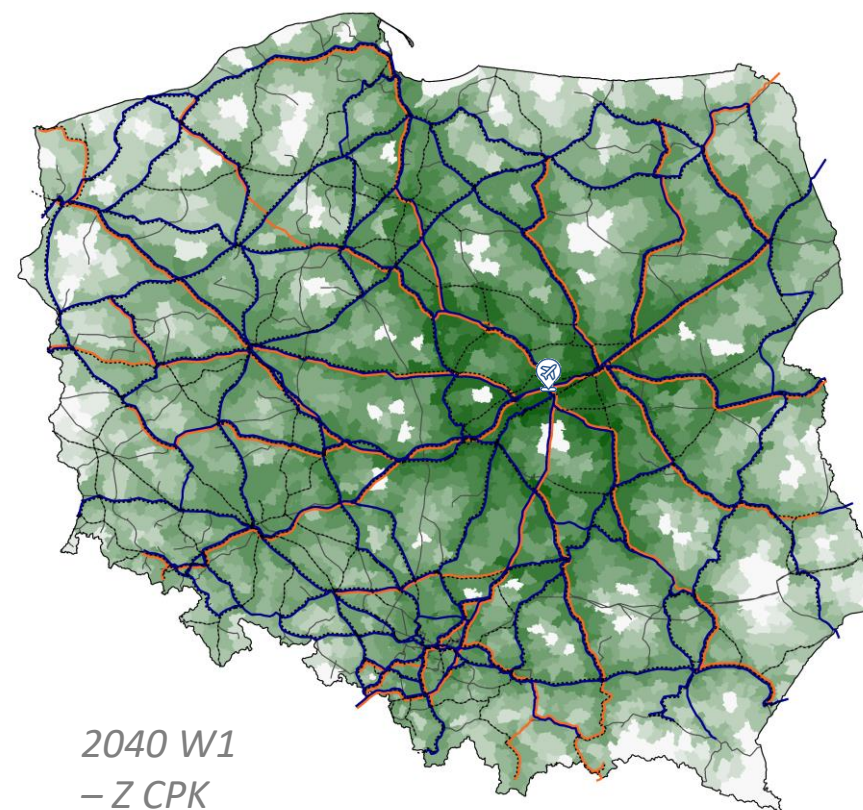
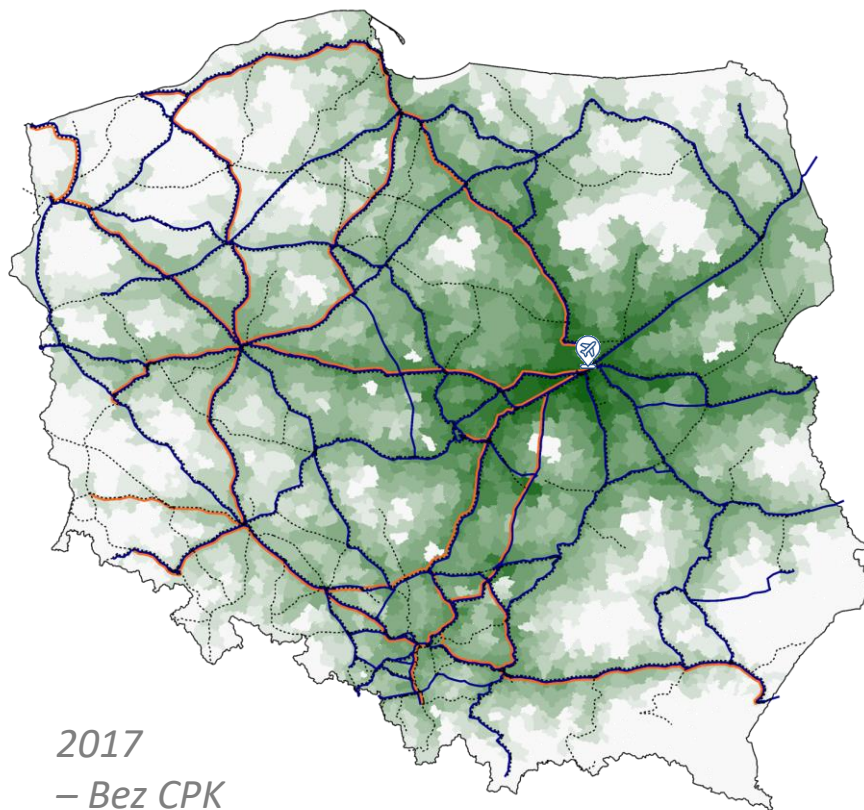
Zakładane kategorie ruchu pociągów po nowych liniach kolejowych*

InterCity	<ul style="list-style-type: none"> › Prędkość maksymalna = 250 km/h › Mała liczba postojów – obsługa największych miast i aglomeracji	
InterRegio	<ul style="list-style-type: none"> › Prędkość maksymalna = 250 km/h › Większa liczba postojów – obsługa również miast powiatowych	
RegioExpress	<ul style="list-style-type: none"> › Prędkość maksymalna = 160 km/h › Obsługa miast i większych miejscowości na terenie województwa	
Regio	<ul style="list-style-type: none"> › Prędkość maksymalna = 160 km/h › Obsługa wszystkich stacji i przystanków na trasie	
Towarowe	<ul style="list-style-type: none"> › Możliwość i warunki prowadzenia ruchu uzależnione od odcinka linii kolejowej	

* dotyczy to etapu analiz w CPK; nazwy kategorii pociągów nadane przez organizatorów i przewoźników w przyszłości mogą być inne (zgodne z ich polityką handlową i informacyjną)

Sieciowy efekt programu kolejowego CPK

Izochrony dojazdu transportem kolejowym do centralnego lotniska z całego kraju

Czas dojazdu

Do 0,5h

Do 1h

Do 2h

Do 3h

Do 4h

Pow. 4h

Połączenia kolejowe

— Segment InterCity

— Segment InterRegio

..... Regionalne

Wnioski

- › Widoczna likwidacja białych plam komunikacyjnych
- › Praktycznie **cały kraj uzyskuje dostęp do efektywnego połączenia z centrum kraju**

Podstawowe założenia projektu z SNCF

- **DG REFORM** - Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej, Służba ds. Wspierania Reform Strukturalnych **przeznaczyła grant dla SNCF w zamian za przekazanie know-how oraz katalogu rekomendacji dot. stworzenia standardów technicznych polskim instytucjom zaangażowanym w program**
- Po stronie polskiej zaangażowane zostaną: **CPK, MI, UTK, PKP S.A., PLK, PKP Intercity S.A., Instytut Kolejnictwa**
- Koleje francuskie zostały wybrane na gospodarza programu ze względu na dojrzałość programu TGV – **jest to jeden z najlepszych systemów kolei dużych prędkości w Europie; SNCF ma również doświadczenie w tego rodzaju doradztwie**
- Wiedza będzie przekazywana podczas warsztatów rozpisanych na **18 miesięcy**, odbędzie się **ponad 30 spotkań z ekspertami SNCF**
Przykładowe tematy:
'Experience in HS Rolling stock'
'HS train system planning process in France - ridership, destination, type of services, timetable, etc.'
'Interface with rolling stock and interoperability'
- Przyznana kwota finansowania dla projektu: **550 000 €**

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY
—
SOLIDARITY TRANSPORT HUB
POLAND

Dziękuję!

